

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 4. szám.

Budapest, január 25.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre – – 12 korona

Félévre – – – 6 korona

Negyedévre – – 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A katonai büntetőtörvény ismertetése.

Irta: Justus.

(Folytatás.)

A katonai büntetőtörvény 142. §-a szerint, azok a katonai egyének, a kik a hadi czikkekre ünnepélyesen letett esküvel, a különös katonai szolgálati- vagy állás-kötelességek teljesítését fogadták: az ilyen kötelesség megsértése által, annak fontosságához és a következmények káros voltának fokához képest, katonai büntetben vagy katonai vétségben válnak bűnösökké.

A különös katonai szolgálati- és álláskötelességek, a 143. §. szerint, az engedelmisség, a hűség, az éberség, a bátorság, a fegyelemnek és rendnek, valamint a szolgálati szabályoknak megtartása általában.

E kötelességek, a 144. §. szerint, megsértetnek: a függelemsértés, a szökés, az önkényű eltávozás, az őr-szolgálati kötelességsértés, a fegyelem és rend háborítása, a szolgálati szabályok általában való mellőzése által.

Az ezen szakaszban még megjelölt többi katonai kötelességsértéseket, miután csendőr-legénységi egyének-nél nem igen fordulnak elő, mellőztem.

Lássuk hát elsősorban, mi a függelemsértés és miként követhető el.

A törvény 145. §-a azt mondja, hogy: A ki oly idő-pontban, a midőn valódi szolgálatban áll, vagy azon kívül is, az előljáró, szolgálatra vonatkozó, parancsának kötelességszerűleg nem engedelmeskedik, vagy a ki az előljáró iránt csak a tartozó tiszteletet is, bármikor vagy bárhol szándékosan mellőzi: függelemsértést követ el.

E szakaszhoz fűzött első megjegyzés szerint az oly büntetendő cselekmények vagy mulasztások, melyeket a katonai (csendőrr)egyenek előljárójuk vagy fellebbvalójuk elten, még szolgálaton kívül is elkövetnek s a jelen törvény szerint katonai büntetett vagy vétséget képeznek, a viszonyosság feltétele alatt akkor is büntetteknek vagy vétségeknek tekintendők, ha valamely szövetséges (a jelen esetben az olasz vagy német hadseregbeli) csapat előljárói vagy fellebbvalói ellen követtetnek el.

A függelemsértés nemei, a törvény 146. §-a szerint:

- a) az előljárónak való erőszakos ellenszegülés vagy annak személye ellen intézett erőszakos támadás;
- b) tiszteletellenesség vagy heveskedő magaviselet;

c) a felsőbbség valamely parancsának vagy utasításának nemteljesítése.

Az előljárónak fegyverrel vagy személyére való erőszakos kézrátevessel (megütéssel, ellenséges szándékból való megragadással) szolgálatban vagy vett szolgálati parancs alkalmával való ellenszegülés: — akár megsérült az előljáró akár nem, — a törvény 147. §-a szerint agyonlövés általi halállal büntetendő,

Hasonló büntetés éri, a törvény 148. §-a szerint azt, a ki előljárója ellen gyilkos szándékból, szolgálatban vagy azonkívül, bármintő támadást intéz; még akkor is, ha az előljáró halála, — a saját ellenállása, másnak segítsége vagy véletlenség folytán, — nem is következett be.

A törvény 149. §-a szerint, az az eskü alatt szolgáló katona (csendőrr), a ki valamely szolgálati parancsnak vagy az előljáró szolgálatra vonatkozó utasításának teljesítését, bár nem erőszakosan, de heveskedő vagy sértő módon megtagadta, vagy valamely fontos szolgálati parancsot szándékosan nem teljesített, három évtől öt évig terjedhető börtönnel büntetendő; ha pedig ugyancsak a fentebb megjelölt cselekményt nem az imént jelzett súlyosító körülmények között követte el, s abból a szolgálatra tetemes hátrány sem származott, büntetése a törvény 150. §-a szerint, egy évtől három évig, ha pedig a büntetettnek semmiféle hátrányos következményei nem voltak: hat hónaptól egy évig terjedhető börtön leend.

A törvény 152. §-a szerint, az előljárónak oly parancs alkalmából tanusított ellenszegülés, a melynek tárgyát nem ugyan a tulajdonképeni katonai szolgálat, hanem más természetű, de mégis olyan működés képezi, a melyet az államnak, a hadseregnek, haditengerészetnek, vagy ezek valamelyik osztályának megengedett hasznára vagy előnyére teljesítenie kell s a melyre a katona valamely kitanult mestersége, vagy egyéni ügyessége folytán képes is, ha az ellenszegülés erőszakosan történt: öt évtől 10 évig terjedhető, — háboru idején esetleg agyonlövés általi halállal is, — egyébként pedig egy évtől három évig, míg a parancs egyszerű nem teljesítése hat hónaptól egy évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Az e szakaszban említett más természetű működés alatt azonban nem az olyféle dolgokat kell érteni, mint

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA elismert legjobb gyártm. szállít.

STOWASSER J.

és a kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Regi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszer öt külön köldetik.

a milyenek a csendőrségnél gyakran előfordulnak: mint pl. a lakotya udvara felseprésének, a veteményes kert feladásának esetleges megtagadása, hanem olyanokat, hogy ha pl. egy képesített, csapatheli technikus vagy szerelő az esetleg megrongálódott katonai táviró- vagy távbeszélő készüléket helyreállítani megtagadja, holott ennek teljesítésével valamely osztagnak vagy csapatnak szállítási, közlekedési esetleg élelmezési előnyét biztosítaná, vagy ha valamely katonaságot szállító vonat mozdonyvezetője menetközben megbetegedvén, szolgálatképtelenné válik s az éppen szállított csapat valamelyik tagja gépészeti ismeretekkel rendelkezik s a mozdonyvezetőt helyettesíteni is tudná és bár fontos katonai érdekek követelik a csapat haladéknélküli szállítását, mégis annak a parancsnak a teljesítését, hogy addig, míg valamelyik állomáson bivatásos mozdonyvezetőt vehetnek fel, vegye át a mozdonyvezetést s indítsa el a vonatot — megtagadja.

A törvény 153. §-a szerint: ha valamely csend- vagy rendhábortáson rajtakapott alárendelt, az őt rendretartó elöljáró parancsát teljesíteni, heveskedő módon vonakodik: hat hónaptól egy évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Az itt említett fegyelem és rendhábortást elköveti az alárendelt, a ki a rászabott büntetés vagy fenytetés kiállása végett a fogdába bemenni vonakodik, a ki valamely panasz előadása végett elöljárója előtt több bajtárral jelen meg, mint a mennyit a szolgálati szabályzat megenged, vagy a ki valamely ily módon szabályellenes írásbeli panaszt aláír vagy ahhoz aláírókat gyűjt: a ki szolgálat (ügyleti, készletügyi szolgálat) közben lerészegszik, de ezáltal kárt nem okoz; vagy a ki szolgálaton kívül dorbézol, botrányt okozó módon viselkedik s eme cselekmények bármelyikén az elöljáró által tettenértvén, az azzal való felhagyásra kapott parancsot teljesíteni heveskedő módon vonakodik.

A függelimsértés büntetést követi el az is: a ki szolgálaton kívül az elöljáróját tetteleg bántalmazza, ha e bántalmazásból sérülés nem is származott: a büntetés ez esetben hat hónaptól egy évig, sőt a körülményekhez képest három évig is terjedhető börtön.

Ha azonban az elöljáró a bántalmazás folytán megsebesül, testisértést szenved, a büntetés a bűnhalmazra vonatkozó törvényszakaszok figyelembevételével mellett, súlyosabb mérethez lesz kiszabva.

A törvény 156. §-a szerint az oly függelimsértések, a melyek és büntetések a már felsoroltak között fel nem litve nincsenek — mint pl. a köteles tiszteletadás szándékolt elmulasztása, vagy szándékosan hanyagul való teljesítése, az elöljáróknak mások előtti gunyolása, az elöljáró jelenlétekor illetlen viselkedés stb. — mint vétések: egy héttől hat hónapig terjedhető fogsággal, és a körülményekhez, valamint a tettes és sértett közt fenn-

álló rangviszony különbségéhez képest, kivált ismétlődés esetében: egy héttől hat hónapig terjedhető szigorú fogsággal s altiszteknél — esetleg — lefokozással is büntetteknek.

Vannak azonban oly esetek, a melyek előfordulásánál a parancs nem teljesítése, az alárendelt terhére függelimsértés gyanánt be nem számítható.

Ilyen esetek, a Kbt. 158. §-a szerint a következők:

a) ha a parancs a szolgálattal vagy a fejedelem iránt tartozó hűséggel nyilván ellenkezik;

b) ha a parancsnak tárgyát oly cselekmény vagy mulasztás képezi, a mely nyilván büntettnak vagy vétésnek ismerhető fel;

c) ha a parancs a fellebbvalótól adatva ugyan ki, de olyantól, a ki erre a szolgálati szabályok által nincsen feljogosítva;

d) s végül, ha az alárendelt egyén a maga közvetlen parancsnokától más meghagyást kapott; vagy ha később oly körülmények állanak be, a melyek a parancs adásánál előre láthatók nem voltak s ezek esetleg oly neműek, hogy a parancsnak szó szerinti teljesítése esetében a szolgálatra szembeszökő hátrány háramlanék.

Ezekre vonatkozólag különben a szolgálati szabályzat I. rész 66., 67. és 68. pontjai teljes és félre nem érthető magyarázatot nyújtanak.

A szökésről és önkényű elhagyásról.

A csendőrségi szolgálat önként és minden kényszer nélkül vállalt szolgálat lévén, csendőr egyén a szökést azzal a szándékkal, hogy magát szolgálat alól egyszersmindenkorra kivonja, csak igen ritkán követi el.

Tájékozás céljából mégis megemlítem itt, hogy az a csendőr, a ki az eskü letétele után szolgálati- vagy állomáshelyét önkényűleg és azzal a szándékkal hagyja el, hogy magát szolgálati kötelezettsége alól mindenkorra kivonja, a Kbt. 183. §-a szerint, a szökésben válik bűnössé és ha a szökés béke idején és nem különös súlyosító körülmények között történt, hat hónaptól egy évig terjedhető börtönnel büntetendő.

A szökés mindig büntetett. Büntethetősége soba el nem évül. Büntetése mindig a csendőrségből való elbocsátással s altisztnél lefokozással, ezenfelül a katonai szolgálati- és egyéb diszjelek (érmek) s az ezek után esetleg járó jelvénytörzsdíj elvesztésével van egybekötve.

Az önként jelentkezés, a büntetés kiszabásánál, mint enyhítő körülmény jön tekintetbe.

Ellenben súlyosító körülmény, ha a szökevény csak elfogatás mellett volt kézrekeríthető s rendkívül súlyosító az, ha a szökevény az őt letartóztató egyénnek, akár háború, akár béke idején, erőszakosan vagy halálos fegyverrel ellenáll.

Ha az ilyen fegyverrel való erőszakos ellenállás folyamán a szökevény az őt letartóztatni akaró egyént, vagy ha a letartóztatást szándékozik többben voltak, s azok

Ha fáj a feje ne téovázzék, hanem használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmáskasabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.

Készít: Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítás.

Beretvás-pastillát

Trecsén műemlékei. — A régi jezsuita kollégium egyik része a várba vezető utcában.

közül csak egyiket is, súlyosan megsebesíti vagy megöli, úgy háboru, mint béke idején agyonlövés általi halálra fog ítéltetni.

Ha azonban a letartóztató megölése nem a szemtől-szemben való erőszakos ellenállás közben, hanem más körülmények közt, esetleg még fel nem fedezett bűvhelyről orvul követtetik el, úgy, hogy a cselekmény a gyilkosság jellegével bír, a büntetés kötél általi halál leendő.

Sőt egy évtől öt évig terjedhető súlyos börtönnel büntetendő a szökevény abban az esetben is, ha a fegyveres és erőszakos ellenállás közben az őt elfogni akaró egyént súlyosan meg nem sebesítette is.

Annak törvényes bizonyítéka, hogy valamely egyén, a szolgálati kötelezettség alól a mindenkorra való kibuvás szándékával szökött meg, rendesen az elfogott szökevény beismerő vallomásaival állapítatik meg.

Ha azonban be nem ismerné az említett szándékot, a Kbt. 185. §-a értelmében behizonyítottan vétetik az a következő körülmények egybevetése vagy csak azok egyikének fennforgásával is, ha a vádlott az ellenkezőt nem képes bizonyítani — és pedig:

a) ha beszállásolási helyéről vagy szolgálati körletéből titkon vagy előadott állírúgy alatt távozott el és 48 óra alatt önként vissza nem tért;

c) ha menetlevéllel távozott ugyan a rendes állomásáról, de a menetlevélben megjelölt utiránytól igazolatlanul eltért;

e) ha eltávozásának idejekor valamely büntetett elkövetése miatt való büntetéstől tarthatott;

h) ha csendőri egyenruháján annyira túladdott (illetve polgári ruhába átöltözött), hogy csendőrnek egykönnyen vagy egyáltalán fel nem ismerhető;

i) ha valamely meghatározott időre szabadságot egyén, szabadság idejének letelte után nyolcz nap alatt állomás (rendeltetési) helyére meg nem érkezik és visszatérésének akadályait ki nem mutatja.

A csendőrség kötelékébe tartozó szökevény az általa elvitt és vissza nem hozott, vagy értékesítközéssel visszahozott fegyverzetért, lőszerért, ruházati vagy felszerelési ezikkért, a kincstárnak fizetendő kártérítésre ítéletileg köteleztetik, mely károsszeg, közigazgatási jutalékából, esetleg ingó- vagy ingatlan magánvagyonából fog fedeztetni.

Az a csendőr, a ki szolgálati- vagy állomáshelyéről szabály szerint megszerzett engedély nélkül eltávozik, a egész éjen át vagy tovább is elmarad, vagy ha engedélylyel távozott is el, de oda a kiszabott időben vissza nem tér, ha csak be nem ismeri, hogy ezt azzal a szándékkal tette, hogy szolgálati kötelezettsége alól magát mindenkorra kivonja, illetve e szándéka a megállapított körülményekkel sem bizonyítható: az önkényű eltávozás vétségében válik bűnössé és béke idején nyolcz naptól három hónapig terjedhető fogsággal, súlyosító

körülmények esetében egy hónaptól három hónapig terjedhető szigorú fogsággal büntetetik, sőt, ha hosszabb ideig marad el, vagy ha ezáltal fontos szolgálat hanyagoltatott el s végül, ha az önkényű eltávozás bűnébe ismételten visszaesett, az ítéletben a fentebb jelzett büntetésen felül a csendőrséghől való elhocsátása és lefokozása is ki fog mondatni.

Itt megjegyzem, hogy a szökés és az önkényű eltávozás körülményei látszólag megegyezők ugyan, s a két bűncselekmény tényálladékát csupán annak a szándékának beismerése vagy be nem ismerése, illetve fennforgó körülményekkel való beigazolhatása vagy be nem igazolhatása dönti el, hogy a szolgálati- illetve állomáshelynek szándékos elhagyása, szabadságról be nem vonulás stb., a szolgálat alól mindenkorra való kibuvás céljából követtetett-e el, mert ha a szökevény e szándékot be nem ismeri vagy oly körülmények meg nem állapíthatók, a melyek ezt bizonyítanák, még ha 48 órán túl, esetleg öt-hat napig is marad távol, cselekménye csak önkényű eltávozás vétségévé fog minősíttetni és ha csak különös súlyosító körülmények fenn nem forognak, vagy ha a cselekmény még ismételve nem lett, a rendes bűnvizsgálati út mellőzésével, fegyelmi fenyítéssel fog megtoroltatni.

(Vége köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Illés próféta.

Mészáros — akkoriiban még őrsvezető — türelmetlen sietséggel jött ki a postahivatalból, a hol egy hivatalos táviratot adott fel és miközben a laktanya felé igyekezett óhajta gondolta: bár már bazaért volna őrsparancsnoka. Szerencséje volt.

A Fő-uteza végén két egyenruhás kakastollas alak körvonalai tűntek fel. Őrsparancsnoka volt egy próbacsendőrrel.

— Hallottam már — kiáltott eléje néhány lépésről Kovács őrmester és egy kézmozdulatnál csatlakozásra hívta fel, felmentve az őrsvezetőt a szokásos jelentkezés alól s a midőn az a próbacsendőr helyét elfoglalta, hozzá-fűzte még: — szegény kis lány! hol fekszik? —

— A Tiszánál, a vízfordó ut melletti ösvényen — felelt katonás pontossággal a kérdezt és miközben arra tartottak, röviden ismertette az esetet.

— Borzadalmas — mondotta — úgy ölték le szegényt, mint egy csirkét. Átvágták a nyakát, melleit pedig leszélték.

Az áldozat vére és mellrészei hiányzanak. A faluban már rituális gyilkosságról sugdolóznak.

Az őrmester a szeme szegletéből mintegy tamáskodva pillantott a beszélőre, a ki meredten nézett maga elé, mintha beszédközben is a megsemitott vörös hulla lehegett volna szeme előtt. Nem vette észre az őrmester kétérdő pillantását, sőt még azt a vadulszáguldó motor-kerékpárt sem, a mely a mellékutazából kanyarodott ki és talán el is gázolja, ha őrsparancsnoka vissza nem rántja. Egy hirtelenszöke, középkorú ember vágatott el előttük.

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Kénes hírvivők ingven. :: Telefon 88-59.

BUTOR

1. Az a ház, a melyben Bethlőu Gábor 1622-ben 13 hétig őrizte a magyar koronát. (Most le fogják bontani.) — 2. A Mária Terézia-korabeli várnegyeház.

Kovács pulykavörössé vált a felindulástól: látszott: kedve lenne utána eredni. Ám a nyomozás sürgősebb volt; tovább mentek. Szó nélkül még sem állta meg s mégiesen megjegyezte:

— Ez sem fog már megbolondulni. Megismerte?

— Hogyne, a kőtyagos gépész volt — válaszolta Mészáros — de nyomban visszatért témájára. Volt mit beszélnie.

A gyilkosság bizonyára még virradat előtt történt. A leány vizért ment a Tiszára. Ugy látszik, egyedül a valamivel korábban, mint a többiek. Egy öreg asszony, Vér Zsuzsa nevezetű, talált rá. Ez már elmondta a mit tudott.

Zsuzsa negyed öt óra tájban ment vizért. Az ösvényen valami feketélt. Még homályos volt, azért egész közel kellett mennie s csak akkor vette észre, hogy a Fehér Vera fekszik ott. Megtapintotta: halott volt. Ré-mületében felsikított; ekkor valami ijesztő zugást hallott, mire eldobta kannáit s a mint azt az öregségtől rogyó inai csak engedték, de a rémülettől fokozott erővel rohant a saluba, egyenest a csendőrlaktanyába.

— Az asszony azt mondja, hogy valami kísértet, vagy tán maga a sátán ijesztett rá. — Persze ezt a babonát nem hiszem, a Fehér Vera azonban ott fekszik — fejezte be előadását az őrsvezető s oda mutatott a falu végétől 3—400 lépésre elterülő bokorövezte helyre, a mely most különben is magára vonta volna a szemlélő figyelmét.

Egy sereg férfi, asszony, gyerek nyüzsgött ott és két kakastollat is lengetett a szél. Az emberek idegesen zajongtak. Egy-egy hangfoszlány eljutott a közeledők fülébe is:

... zsidó husvét... szűz vére... keresztény lány vére... — de a mikor az őrmester közelükbe ért, elhallgattak és utat nyitottak.

Kovács őrmester intézkedett, hogy a kíváncsiak eltávolíttassanak, azután nyomban a helyszíni szemléhez fogott.

Egyelőre csak a szemét sétáltatta. Végig nézte: figyelmesen a hullát, a körülötte levő terepet, azt az ösvényt, a mely a hullához vezetett. Most indult csak oda. Lépésről-lépésre téglák voltak lerakva. Mészáros gondolkodása volt ez, hogy a helyszínt sértetlen maradjon, míg a bíróság kiszáll. Nem is látszott meg, hogy ő már végig nézett mindent.

A homokos uton néhány lábnyom van, de a nyomok széle el van mosódva. Lehet, hogy az áldozattól származtak, avagy talán a gyilkostól. Felvilágosítást nem adnak. A hulla hátán, fejjel a község felé fekszik a homokban. Az arc és a test csupasz része vörösbarna. A nyak baloldalán tátongó, hatalmas nyílás. Vértótok vannak a ruhán, a homokban, véresepek az arcon, a testen. Helyenként az arczbőr le is van horzsolva. A szemek ijedten merednek a végtelenbe. A homlokon egy kis bőrdobozka fekszik, ennek mindkét oldalából szíj nyúlik ki, a mely a fej köré s folytatódva a karok köré van fonva. Még egy bőrdobozka van a szíjba toldva. Ez a lány bal karján fekszik. A felső test le van meztelenítve; a csontka melletk törzse véresen tátong.

Kovács mindent gyökereken megnézett. Megtekintette a lány ruházatát, kezét, lábait, megvizsgálta a sebeket, a vérnyomokat; végigjárta óvatosan a környéket is. Azután visszatért a hullához. A helyszínt beszél s még sem mond olyant, a mit megérthetne, a mit eredményül elfogadhatna, leszegezhetne.

Az őrsvezető némán, aggodó érdeklődéssel kísérte előjáróját tevékenységét: megoldja-e az a rejtélyt, a melylyel ő sikertelenül próbálkozott, a melynek megoldására van ugyan feltétele, de...

— Mészáros — szakította félbe gondolatait az őrmester. Ez szolgálatkészen lépett közelébe. Kovács egy hosszú, majdnem tanácsot váró pillantást vetett reá, pedig tanácsra nem igen szokott máskor várni, azután csendesen azt kérdezte tőle:

— Mit süttognak a falubeliek?

— Hogy a zsidók vették szegénynek a véré, — válaszolt Mészáros.

— Hát ön mit gondol?

— Köstellem, — felelte az őrsvezető, s látszott, hogy egy belső ellenmondást legyőzve beszél, — de megvallom, szerintem van némi alapja a süttögésnek. — És mert látta, hogy az őrmester várakozva tekint még mindig reá, bátrabban folytatta:

— Azt látom, hogy legalább hárman lesték a lányt; nem ezt, hanem akármelyiket. Nekiugrottak, száját befogták, — innen van az arcon a hőrhörzsolás, — a földre nyomták s azután bele a nyakába. Akkora a seb, hogy azon úgyszólván az összes vér elfolyt. Azért is ilyen sárga a halott. S hol van ez a vér? Befogták és elvitték, mert itt nincs. S kinek van szüksége embervérre? — Azt mondják nem én mondom, eddig nem is hittem: a zsidóknak.

Kovács hitetlenül ingatta szülő fejét. Leguggolt a hulla mellé s mereven nézte azt. Látszott hogy erősen gondolkodik.

— Látja Mészáros — szólalt meg végre — minden adat, amin a nyomozás épül való és pontos kell hogy legyen, de még ez nem elég: az összes megállapításoknak egymást kiegészíteniök és megerősíteniök kell. Hibát hibára halmoz. Téved abban, hogy több ember támadta meg a lányt. Hol van itt annyi lábnyom? Egy ember dolgozott csak itt. Tudok is már róla egy keveset, de még nem elegendőt. Azután az sem igaz, hogy a földön szúrtak a lányba. Nézzé csak a sebet, a sebtől lefelé futó vércsíkot. Ez 3—4 cm-nyire egyenesen halad a nyakgödör irányában, azután még mielőtt a kulcscsonthoz érne, balra kanyarodik. A lány állóhelyzetben kapta a sérülést, azután esett csak a földre, innen a vérfolyás irányváltozása...

— De hová lett a vér? — vetette közbe az őrsvezető.

— Abban igaza van, Mészáros — ismerte el Kovács — hogy a lány összes, helyesebben nagyon sok vére elfolyt, de hogy azt felfogták és elvitték, ezt már nem merném mondani. Igaz, hogy nem látjuk azt a $4\frac{1}{2}$ —5 kg-nyi vért, ami egy kisebb emberi testben van, ám a vér is csak addig ömlik, míg a szív utolsó dobban, így összes vére a lánynak mégsem folyt el, de meg a vér homokra hullott, ez pedig sok vért fel szív. Egy liter vér sokszor csak gyermektenyérynyi kiterjedésű homokban is helyet talál.

— Majd elvállik, vittek-e vért — maradt meg felfogása mellett az őrsvezető — és ha egy ember volt is, akkor is zsidó volt. Itt ez a furcsa szíj. Ez imaszíj, Hithü zsidók használják...

— Imádkozásnál; de ilyenkor? — szakította félbe az őrmester. — Látja Mészáros, következtetéseink csak akkor helyesek, csak akkor állják meg helyüket, ha az eredmény lehetséges. Már pedig vérvád ma, — eh nem vagyunk Oroszországban! —

Valódi tajtékpipák, szipkák

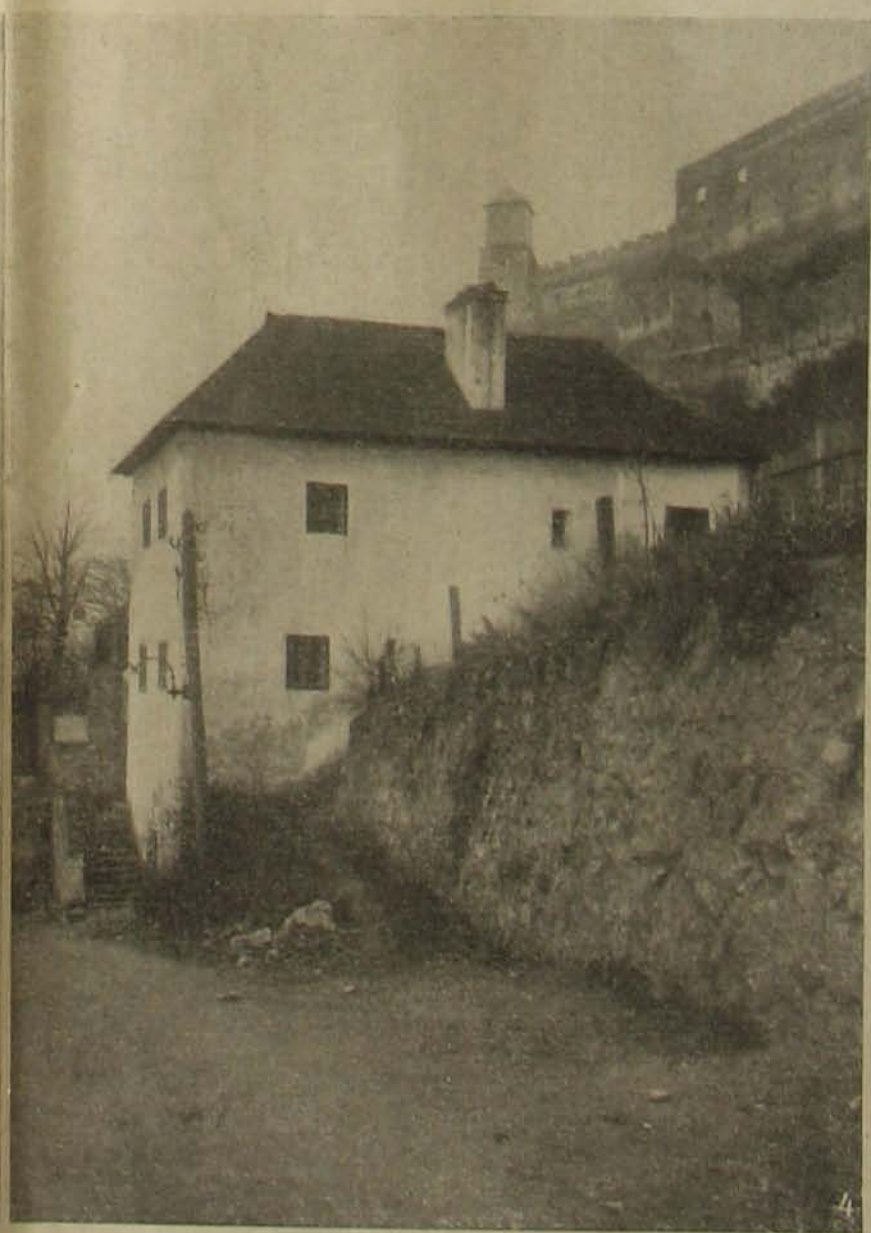
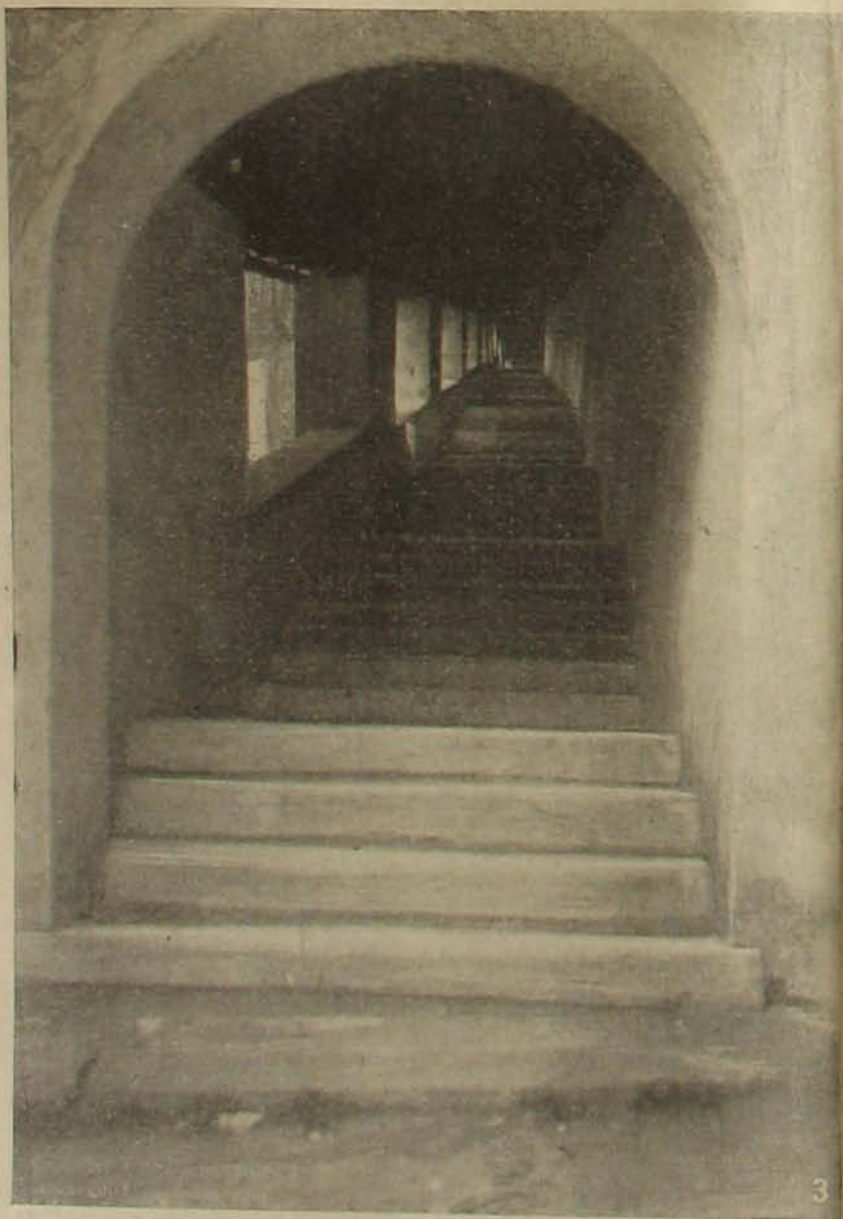
valamint az összes dohányzó-csákószék leg-
jobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Kárász-utca 6. — Alapítva 1880-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfektetési
kedvezmény! Kíváncsiak képez árjegyzékkel
valamint ársóknak választékkal szolgál.

Trencsén műemlékeiből. — 2. A vártemplomba vezető födött lépcső. — 4. Az egykori hóhérház.

Megint gondolataiba merült, majd, mint a ki eszmél, azt kérdezte a leforrázott örsvezetőtől:

— Mit mondott Vár Zsuzsa, miért futott el?

— Arra ugyan nem lehet adni — legyintett Mészáros — babonás vén asszony, valami kísértetről, zügarsról beszélt. Jeldtében bizonyára hallucinált.

Kovács felugrott és örömmel felkiáltott:

— Megvan! — s magával vonta Mészározt — itt, itt — és gyorsan a 10—12 lépésnyire levő bokrok mögé sietett.

— Nézze mi ez?

Egy hosszan elhúzódó, 3—4 ujjnyi széles barázdára mutatott, a mely talán egy méternyire egyenesen futott, majd a silány fűben elveszett.

Mészáros nézte a barázdát, de nem tudott felelni.

— Nekem már előbb feltűnt, de én sem tudtam minek vélni, nem láttam még az összefüggést, — folytatta tovább diadalmasan Kovács — hanem gondoljon arra, mit mondott az öregasszony.

Mészáros nyaka közé húzta a fejét, de megint csak hallgatott.

— Persze az a baj — mondta Kovács és megveregette Mészáros vállát — hogy az öregasszony beszédét elejétől fogva nem hitte. Pedig bizony hallott az zügást. Igaz, nem az ördög, sem egy külön kísértet, hanem motor zügett. Ez a barázda egy motorkerékpár nyoma.

— Akkor megvan a tettes is — kiáltott fel örömmel és megkönnyebbülve az örsvezető — nem lehet az más, mint a «kótyagos gépész», nincs is több motor a faluban.

— No, no — csitította Kovács — csak ne siessen már megint egy gyanuokból következtet. Én félig-meddig merhetem ezt következtetni, de magának még nem szabad. Előbb nézze meg azt a pár vörös bajuszszálat, amit a szegény Fehér Vera jobb kezében szorongat.

Miközben visszamentek, komolyan tette hozzá:

— Hiba volt ám ezt észre nem venni.

Mészáros elpirult és talán azért is, hogy másra terelje a beszédet, kishangan kezlette:

— Dehát mi indoka lehetett ennek a szörnyűségnek?

— Majd ad erre feleletet ő maga — válaszolta. Kovács s parancsolta: Két csendőr velünk jön, Kari csendőr a helyszínre ügyel!

A kis csapat végigsietett a falun, az x-i út utolsó háza felé; ott lakott Iváncsi Pál, gépész. Meghibbant embernek ismerték a faluban, nem ok nélkül csúfolták a «kótyagos gépész»-nek.

Egyedül élő különcz volt.

Házához érve két csendőr a kijáratokat állta el, a két altiszt benyitott.

A konyhában állt a motorkerék. Egy pillantás meggyőzhette bárkit, hogy jó nyomon vannak. Hornok-szemek és vércseppek, foltok vannak a gépen.

Johrról a konyhában ajtó volt látható. Lassú, mormoló hang szűrődött azon keresztül. Nasztelenül nyitottak be. Elöl Kovács.

Egy elsötétített szobát láttak, melyet két füstölőgégő viaszgyertya világított meg elég gyéren. — Egy asztal a gyertyákkal, néhány szentképpel s egy halálfejjel oltárnak volt elrendezve. Egy kis emelvényen két véres húsdarab feküdt: a lány két melle. Az asztal előtt,

háttal a benyitók felé, állt egy hosszú, fehéringes alak, ismételten hajlongva, félhangosan mormogott. A benyitásra megfordult. Egy dült arcú égő szempárja villant a küszöbön állókra. A gépész állott előttük; feléjük nyújtotta mindkét karját s tájékozva kiáltott rájuk:

— Ki háborgatja Illés prófétát? Jehova egy Isten tüzzszekerű szolgáját. Legyetek megátkozva az arur és a schöfernek átkával!...

Kovács könyökével visszatolta az örsvezetőt, hátra lépve becsukta az ajtót s szó nélkül ment ki a házból. Kün rendelkezett, hogy a járőr biztosítsa a gépész honmaradását, azután Mészárossal a laktanya felé indult.

— A bíróság kiszálltáig úgy sem tehetünk semmit — magyarázta annak, — mert Iváncsin vallási téboly vett erőt.

Lehorgasztott fővel ment tovább s csak a laktanyánál szólalt meg újra, kissé gúnyosan, de nem jóindulat biján:

— Hisz-e még a vérvádban, Mészáros? — és egy meglegedett mosolyt rejtett deresedő bajusza alá.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Asszonyok felkantározva.

Nálunk, kiknek egész jogrendszerünket a nő személyes és családi helyzetének különös tisztelete lengi át a legrégibb időkől fogva, alig érthető az a társadalmi fel-fogás, melyet a nyugati nemzetek legtöbbje a durva férfierő uralma korában a női nem hivatásáról táplált. Nemcsak a jogok ama megkülönböztetett mértékével nem ruházták fel az asszonyt, melyet nálunk évszázados szokások biztosítottak számára a magyar karakter lovagias ösztöneinél fogva, de nem egyszer aljasították valóságos igavonó állattá, a kitől a vak engedel-mességen kívül minden jogot elvittak. Érdekes kuriozumot szolgáltat ennek igazolására egy ősrégi intézmény, melynek bárdolatlansága majdnem bibetetlen volna, ha nem tanusítaná múzeumok, melyekben szemléltető emlékei maradtak fenn, régi kéziratok, melyeknek hiteles-ségét kétségbevonni alig lehet. Nemcsak képleges szólás-formában szoktak néha az asszony eljárási szájára «lakatot tenni», ennek a mondásnak megtörtént, való-ságos alapja is van a régi idők erkölceiben.

Itt-ott még Anglia északi vidéke ósdi házaiban ma is látható egy, a nyílt tüzbély falába bevert horog, melynek nyilvánvaló rendeltetése az volt, hogy a pör-lekedő nyelvezet asszony szájára illesztett kantárt, melyet előbb lakattal jól lezártak, egy láncz segítségével hozzá erősítsék mindaddig, míg bevesekedése lehiül, vagy ura és parancsolója akarata a megalázó helyzetből föl nem szabadítja.

Azonban a büntetés tulajdonképeni házája Német-ország; erre mutat már az eszköz neve is: «Zaum». Továbbá az a hagyomány, hogy állítólag Németország-on még a XVI. században is használták bizonyos ka-tonai vétegeknél. Csak később, a XVII. század alatt terjedt el Skóciában és Anglia némely vidékein, hol aztán még a XIX. század folyamán is alkalmazták szörvényszerűen, egyes félreesőbb helyeken.

Például írott adatok szólnak arról, hogy még 1324-ben is előfordult egy hasonló eset Conglatonban. Ez

Örültség

nem törödni bajunkkal, miért nem kérdezi a szomszédját, hátha ő ismeri a Gyarmati-féle Universal-Balzsamot, elmondja őszintén, hogy ezen szer, székrekedés, felfúvadás, étvágytalanság, májbaj, epikolika, sárgaság, fejfájás esetében egyszerűen használja. Még ma rendeljen 12 üveget 5 koronáért. Gyarmati Emil gyógy-szerésztől Baja, 121. sz. Egy üveget is kaphat próbán, ha 1 K-át előre beküld.

alkalommal bizonyos *Runcorn* Annát a bíró elé citálták, a miért az őráratot, mely egy vasárnap reggel szemlét tartott a korcsmák felett, szidalmazta és mocskolódásokkal illette. A bíró kimondotta, hogy «a maga és bírótársai egyhangú ítélete az, hogy a város kantárát fejére kell húzni a delinquensnek s úgy vezetni végig a városban, minden nyelvélő asszonynak intő példájául.» Ezt az ítéletet pontosan végre is bajtették, száz és száz főre rugó tömeg jelenlétében.

Nézzük most meg az eszköznek szerkezetét, mely egyszerű és elmés volt. Az egész néhány vasabroncsból állott, mely némely részein nyitható volt, hogy a bűnös asszony feje bele legyen szorítható. Elöl egy olyanforma peczek volt alkalmazva, mint a klarinétnál a «mundstück», s mely épen beillett a delinquens szájába, úgy, hogy nyughatatlan nyelvét felülről lefogta.

De voltak komplikáltabb szerkezetek is, s ezekből is láthatók még egyes példányok a múzeumokban. Különbözőben az emberi leleményességnek tág tér nyílt itt a legkülönbözőbb konstrukciók kigondolására, úgy, hogy alig van a fennmaradt példányok között kettő is hasonló. Azért azonban bármelyik modellel tökéletesen el lehetett érni, bár egyik esetben több, a másikban kevesebb kegyetlenséggel volt a dolog összekötve.

Rendesen egy láncz csüngött alá a kantárról, vagy szájkosárról, a melynek segítségével, mint a medvét hurcolták végig a város utcáin a boldogtalan áldozatot, hogy aztán egy nyílt és forgalmas helyen közszemlére állítsák ki, nagyobb dicsőségére a kor barbár felfogásának, mely kedvét lelte az utczanépe durva inzultusainak védtelenül kiszolgáltatott, gúnyt és röhejt fölsebzett szájjal némán hallgatni kénytelen asszonyi személy látványában.

Mert épen a kínzóeszköz sokféle módosítása, melyet az idő folyamán nyert, enged arra következtetni, hogy kezdetlegesebb alakjának nem mindig sikerült az áldozat elkeseredett ellenállását könnyen leküzdeni. Különösen a peczeknek a szájba szorítása okozott sok gondot. Ezért a későbbi javítások mind tökéletesebb kidolgozására törekedtek az egyes részeknek. A szorító szíjat vagy lakatot lassanként alkalmasabb elemek váltották fel, a bomlokrészt kikerekítették, úgy, hogy idővel az egész szerkezet egy zárt sisak formáját öltötte fel, melyen nyílások voltak hagyva az orr, a száj és a szemek számára, majd mindenféle groteszk czíráddal festették be, minek következtében a sisak majdnem farsangi lárvává alakult át.

Minden változtatásban azonban a legfontosabb alkatrésze a készüléknek a nyelvpeczekelő maradt; a többi mind csak ennek megrögzítésére szolgált. Ennek alakjától és terjedelmétől függött az okozott fájdalom kisebb-nagyobb mértéke is. Voltak másfél hüvelyktől kezdve egész négy hüvelyk hosszúságúak, s természetes, hogy az utóbbiaknál a vérzés veszélye, sőt a komolyabb sérülések lehetősége is közelebb állott. Valami emberességi ösztön utóbb mégis felülkerekedett annyiban, hogy legalább az érc-csap éles széleit kigömbölyítették, hogy ne okozzanak ezzel is bíbavaló szenvedést az elítéltnak.

Nem szabad tehát, mint az elmondottakból is kitűnik, ezt a kizárólag asszonyi büntetésnemét összetéveszteni a múlt századokban szélében használt pellengérral, melynek rendeltetése egészen más volt. A pellengér egyszerű vasórv, mely a gonosztevők nyakát fogva körül,

egy rövid láncz által valami nyilvános helyen álló czölöphöz, de többnyire a templomajtóhoz erősítettett. A láncz alig néhány hüvelyknyi hosszúsága kevés mozgást engedett a delinquensnek s ezért fölöttébb kényelmetlen volt. A pellengért férfiak számára találták fel, nem úgy, mint a kantárt, mely a szépnem egyedüli kiváltsága volt oly időben, a midőn még a házszartos, veszekedő némberek nem védekezhetek byszterriával, mint ma.

Később aztán kiterjesztést nyert ez a patriarchális büntetés mód az egyházi fenytékeknél is s nem egyszer folyamodtak hozzá boszorkányoknál, a kikről azt hitték, hogy megfosztva a beszédképességétől, nem gyakorolhatnak rontó igézetet a jelenlevőkre. Ezzel a rendeltetéssel birt többek közt egy rettenetes szerszám az edinburghi múzeumban, melyet a vérpadra hurczolt boszorkány szája elé akasztottak, hogy átkozódásait ballhatatlanná tegyék s megakadályozzák abban, hogy valami varázsszó kimondására alakot változtatasson és kimeneküljön bírái körmei közül. Ez a szerkezet 1661-ből való s egyszerű nyakszorítóvasból áll, mely három helyen kapcsolatokra jár. Hegyes háromszögű szájpeczekelő nyúlik ki belőle, mely rémületes kínokat okozhatott az alatta szenvedőnek.

Még brutálisabb eszközt ír le egy angol régiségkutató Anglia Stockport nevű helyiségéből. Ennek két hüvelyk hosszú csapja gömbben végződött, melyből felül három, alul három és hátul is három begyes vasszög nyúlt ki, a melyek kegyetlen szurásaikkal hallgatásra kényszerítették a legszájasabb asszonyt is. A nyakszorító mellső részéről vasláncz csüngött alá, szíjban végződve, a melynél fogva az áldozatot a nyilvános helyeken körülburcolták. A szíj egy rántása elég volt arra, hogy a kiálló vasszögek mélyen fúródjanak a boldogtalannak nyelvébe.

Az emberi érzések, az emberi becsület érdekében bűnkünk kell, hogy ezek a becsutelen torturák talán legtöbb esetben inkább ijesztésre voltak szánva. Sok a valószínűség abban, hogy a büntetésnek ezen nemei nem voltak törvényes formái még a barbárságáról bíres Anglia büntető-rendszerének sem. De másfelől olvashatunk egykori följegyzéseket, melyek megtörtént tényekről beszélnek. Így egy glasgowi krónikában 1547-ből említés van téve bizonyos Smit Marione és Anntes Margaretról, a kik összeperelvén, a bíróság elé idéztetnek, a hol kezeit állítanak magokért, hogy jövőben nem fognak cizvódni, tiz font büntetés terhe alatt s így menekednek csak a kantártól.

Másfelől egy worobesteri, 1685-ből kelt följegyzés pontosan beszámol azokról a kiadásokról, melyek egy kantár és ahhoz való két szíj kijavításával jártak. Épen úgy egy newcastle-i számadás 1595-ből, mely kimutatja egy asszonynak a városban való körülbordozásából és a büntetés végrehajtásából fölmerült költségeket. Pennent pedig Skóciában tett útja alatt még 1772-ben is látott működésbe levő kantárokat, melyekről megjegyzi, hogy oly durvasággal alkalmazták, hogy az elítélt szájából pataokban ömlött a vér.

Sajátságos, hogy olyanok is akadtak, a kik ennek a lelketlen, halálosan megbecsutelenítő torturának még védelmére keltek, szemben az ugyanolyan apró asszonyi fogvatkozások megfenyítésére szolgáló merítő székekkel. Ezek tudniillik közönséges hintaszékek voltak, melyeket

GYERÜNK CSAK!!
BESZÉLGŐPÉTEK, LEMEZT, FUVOS ÉS VONOS HANGSZERT
CÍMBALMOT, ORÁT, ÉKSZERFÉLET, REVOLVERT, LÁTESÖVET
FÉNYKÉPEZŐGÉPEKET, HÁZTARTÁSI
CÍMERT, VÁSÁROLNI ÉLŐVŐK RÉSZÉRE IS.

SZÁNTÓ LAJOS
AZ ÉRTÉKES ÉS HÍVOTT SZÁLLÁSOS ÉS VÁSÁRLÓ
NEM TUCSÁT ÁRU
10 HÍVOTT ÉRTÉKES
KÉZKÖZMŰVÉSZ

Gyerünk csak
Csendőrré urak személyes jó ismerősekhöz
SZÁNTÓ LAJOS-hoz
SZEGEDRE, (városi bérház) vásárolni!!

Csendőrségi atropa kerékpárt és varrógépet,
hangverseny gramofont és finom «Annyalós-
lemezt, Pathé tünélküli beszélőgépet, címbalmot,
harmonikát, szírtart, tamburizsát, orát, ékszer-
félet, önbortvalót, villanyos kézi és zseblámpát,
látesövet, revolvert, fényképezőgépet és háztartási
tárgyakat. — Nagyon kedvező részletfizetésre!
Képes nagy árjegyzékem ingyen küldöm!

folyóvíz mellett állítottak fel, benne a nyelveskedő asszonnyal, s kit ilyen módon többször egymás után viz alá merítettek és újra felbúztak. Komikusan hat, mikor ma dr. Plot angol orvos komolyképű fejtegetéseit olvassuk arról, hogy a kantár minden tekintetben alkalmasabb fenyték a meritőszéknél, mert nem veszélyezteti, — úgymond — mint ez, a delinquens egészségét az ismételt viz alá merítéssel, nem is szólva arról, hogy ez az utóbbi eljárás minden felbukkanás után újra föl-szabadítja az asszony nyelvét, holott a száj kipeczkélése ártalmatlan s állandó némaságra kényszerít.

Ne vitatkozzunk azon, hogy melyik az „egészsége-sebb” a civilizáció egyforma szégyenfoltját képező eme két eljárás közül; örülünk azon, hogy elmúltak azok a sötét idők, a mikor az emberi méltóság lealacsonyításának hasonló módjai a törvény palástja alatt találhattak elnézésre és menedékre.

KÉPEINKHEZ.

Trencsén műemlékeiből.

Kevés része van hazánknak, a melynek története annyira össze lenne nőve a magyar nemzet történetével, mint Trencsén vármegye. E megye négyszáz községe közül háromszáznak a kulturája a legrégebb idő óta magyar. Már az Árpádok korában is élénk volt itt az élet. A ma már romokban heverő trencsényi várnak Szent László, II. István, IV. Béla, Róbert Károly, Nagy Lajos, Zsigmond és Mátyás király is voltak vendégei s bizony nem egyszer történt, hogy az illésházaiak kopott, törött czimerével büszkélkedő kőrákások mellett intézték a sorsát a magyar hazának.

Az egész vármegye tele van régi műkincsek nyomai-val és romjaival. A Vág mellett egymásután meredez-nek az égnek a régi várak romjai. Süboi vajda híres fészke: Beczkó, a Jakusitok büszke vára: Oroszlánkő, a szalkai apátság, a ledniczi Rákóczi-kastély, Bitse, a Thurzók ősi fészke, Vágvárálja, a bonnan a Podmani-niak rablólovagbada intézte kirohanásait, a híres Balassa-kastély, Hricsó, Lieteva, Sztrecsnó, Óvár, a bogoszlói várkastély, Zayvárálja, Vágcsütörtök és Szucs, mind egy-egy darab történelmet képviselnek a múltból, de már vagy eltűntek a föld színéről vagy pedig omladozó romok-ban hevernek.

E régi várak és várkastélyok temérdek műkincseinek és történelmi emlékeinek azonban csak igen kis része van nálunk összegyűjtve, nagyjából részét megsemmisítette a tűz, s a barbár rombolók keze, vagy elvitte a medrét minduntalan változtató Vág, vagy pedig idegen országok muzeumaiba kerültek s kerülnek még ma is, mert a tótnál imitt-amott található történelmi ereklyéket nagy előszeretettel igyekeznek megszerezni a szomszédos cseb és morva atyafiak, úgy hogy a prágai muzeumban külön osztály van az innen kikerült magyar vonatkozású fel-vidéki műemlékeknek.

Mindezek dacára még mindig nagyértékű és nagy-számu műkincset őriznek Trencsénben, a megye székhelyén. Több mint 34,000 darab van itt összegyűjtve s lelkes bazafiak még ma is gazdagítanak e gyűjteményt, de helyszűke miatt a Muzeum Egyesület kénytelen vissza-utasítani az efféle adományokat.

Ugyancsak trencsényi műemlékek azok az épületek és épületrészek is, a melyeket a jelen számunkban közölt képeken olvasóinknak bemutatunk.

HIREK.

Adomány. Szórád Dénes őrmester, peterai őrsparancs-nok, előléptetése alkalmából 5 koronát adományozott a létesítendő csendőrségi internátus alapja javára, mely összeggel az alap vagyona 30,928 K 95 fillérre emel-kedett.

Egy járőr megtámadtatása. Mikheller Lajos csendőr és Horváth Gyula próbacsendőrből állott csesztregi őrs-beli járőrt, Varga József csesztregi lakos, január 11-én éjjel 1/2 11 órakor az utcán egy karóval megtámadta. Mikheller csendőr a támadó ellen szuronyt használt s azt hasba szurva, életveszélyesen megsebesítette.

Egy csendőr lefegyverezése. Szásznádas községben január 10-én éjjel Fiszt Mihály és öt társa, mindannyian szásznádas lakosok, Marosán Aurél ottani őrsbeli, szol-gálatot teljesített csendőrt orozva megtámadták, földre tpcptették, lefegyverezték, fegyverét és szuronyát össze-törték. Sérülés egyik részről sem történt. Az összetört fegyverzet az őrs legénysége által előkerítettett, a tette-sek pedig elfogva, a bíróságnak átadattak.

Kérelem. Kristóf János őrsvezető cz. őrmester, a szárcsai őrsön, kéri Béni Imre volt szárcsai őrsbeli, jelenleg lovascsendőrt, hogy czimét egy küldeményügy miatt mielőbb közölje vele.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hogyan lehet leszokni a dohányzásról. Azok, a kik szívesen lemondanak a dohányzásról, de képtelenek rá, bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy egy amerikai találmány igyekszik nagy bajukon segíteni. Egy betegen tapasztalt megfigyelés basznosításáról van szó, a mit így ír le Kress doktor. A beteg száját pokol-kővel edzette és a beteg azt állította, hogy ha a pokolkő a dohányváladékkal keveredik, felette utálatos ízt érez. Kress doktor vizsgálni kezdte a jelenséget és megállapi-totta, hogy az ezüstnitrátnak a nikotinnal való reakció-járól van szó. Az embernek nem kell egyebet tenni, mint száját gyöngé pokolkőoldattal kiöblíteni és utána dohányozni. Az első szippantás után mindenki elhajtja a szivart vagy a cigarettát. Az illionisi antinikotinista társaság már használatba vette az új szert és főleg olyan ifjakkal szemben alkalmazza, a kik a dohányzás rabjai lettek. Azt állítják, hogy a pokolkőnek csodálatos a hatása. A vele kezelt nők és férfiak igen hosszú időre lemondanak a dohányzásról.

A ravasz khinai és a még ravaszabb rendőr. Egy angol városban egy khinait vittek a bíróság elé, hogy feleljen a törvények megsértéséért. A menny fia alig tudott angolul és a bírónak szörnyű megerőltetésébe került, hogy megértesse vele, miről is van szó. Pénz-büntetést rótt ki rá, de nem tudta, hogy mint értesse meg vele az ítéletet. Végre egy aranyat vett elő zsebé-ből s így szólt: — Ennyit kell önnek fizetni, vagy fogságba kerül. Megértette? — Nem értem? — mondta a khinai és ugyanezt felelte a tizedik kérdésre is. Ekkor közbelépett a rendőr, a ki elfogta a khinait. Így szólt: — Ön majd beszélek a kbinaival! — A bíró engedelmével nyakon ragadta a khinait és a fülébe ordi-tott: — Hallja, maga tea-főzőarcú ember, hát maga nem hall? Magának két arany birságot kell fizetni! — Nem igaz, csak egyet! — felelt a khinai és elárulta magát.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad. Levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

10.000. a) A jegyesek keresztlevelei (születési bizonyítványait), b) kiskorúság esetén az arra hivatott egyének beleegyező nyilatkozata, c) az ara erkölcsi bizonyítványa, d) özvegyesség esetén a halotti anyak. kivonat, e) ha a jegyesek egyike vagy másika már házasságban élt, de az felbontott, az erre vonatkozó igazoló okmányok, f) az anyakönyvi lap hiteles másolata.

82. A szakácsnő.

Hajótörött. Olvassa el a csendőrségi Illetékszabályzat 98. §. 3. pontját.

I. I. Az Illetékszabályzat határozványai még érvényesek.

Viatkozók. 666. A magánlevelezés ilyenkor — nézetünk szerint — nincs korlátozásnak alávetve.

Voltam. Felülvizsgáztatását kérheti és ha teljesen szolgálatképtelennek osztályoztatik, nyugdíjat, ellenesetben pedig végkielégítést kap. A nyugdíjösszeget az 1913. évi 7. számú Csendőrségi Rendeleti Közlönyvel kiadott táblázatból kiolvashatja.

A. B. Az 1913. évi 20. számú Csendőrségi Rendeleti Közlönyvel közzétett 13356/eln. 2. H. M. rendeletből kiolvashatja. — Akkor viselheti, ha majd megkapja.

2000. 1. Olvassa el az 1912. évi LXV. t.-cz. 28. §-át. (Csend. Rend. Köz. 2. szám.) 2. Szolgálati ügy. A bélyeget lapunk javára bevételéztük.

Nyugdíjügy Löese. Megkapja. — Néhány hétig még eltart.

Temesszigeti űrs. A múlt évi 28. számú lapunkban 423 jelígis üzenet nem fordul elő.

Sz. S. csendőr. Az 1913. évi 20. számú Csendőrségi Rendeleti Közlönyben világosan meg van határozva. A viselésre nézve az állomány parancs fog intézkedni.

R. I. 28. 1. Az ott töltött idő kétszeresen fog számítani. 2. Nézetünk szerint nem tekinthető „külszolgálatnak”.

1886. Az űrsparancsnok majd megmondja. Kételyek esetén forduljanak előjáró tiszti parancsnokságukhoz.

1000. Előreláthatólag 6—8 hét múlva kiadatnak.

Fontos. Január hó 3-án meghalt.

Posta vita. Fizetni kell. Panasz esetén forduljanak előjáró tiszti parancsnokságaihoz.

Sorsjegyekről. Rakamaz. 2160—58. számú József sorsjegye a rendes huzáson, a 7632—29. sz. Olasz vöröskereszt sorsjegye a törlesztési huzáson kisorsoltatott. Nem nyertek a következők sorsjegyei: Urbán őrmester. — Herkulesfürdői űrs. — Érmel-lék. — Veses őrmester. — Hontérus. — 1879. — Nagyláz. — Mátraalji. — 1873—40. és Witt őrmester.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1914 január hó 1-ével:

Csendőr járásörmeslerré:

Novák István	őrmester, (1. rangszám) a VI.,
László Antal	" (2. ") a IV.,
Fillmann Lajos	" (3. ") a II.,
Lukács János	" (4. ") az I.,
Oberbüchler Ferencz	" (5. ") a IV.

számu csendőrkerület állományában.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Adamik Gáspár őrsvezető ez. őrmester, egy nagyobb-szabású gabonalapási ügy tetteinek kinyomozása körül tanusított fáradhatatlan, szakszerű és leleményes eljárásáért, melynek során az ellopott gabona is megkerült. továbbá

Négyesi István őrsvezető ez. őrmester, egy lopási eset alkalmából, a tettesek kinyomozása és a bűnjelék megszerzése körül kifejtett igen körültekintő, kitartó és észszerű ténykedéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szabó Károly II. csendőr, mert egy gabonalapási esetben, a tettesek kiderítése és az ellopott gabonának nagyrészből visszاسzerzése körül szorgalma és fáradhatatlan tevékenységével, járőrvezetőjét hathatósan támogatta, továbbá

Pétervári István járásörmester, mert egy nagyobb lopási eset tetteinek elfogását, gyors és körültekintő eljárásával nagyban előmozdította, végül

Kádár György és Urbanovics Vitus csendőrök, mert egy nagyobb lopási eset tetteinek kézrekerítése és a bűnjelék megszerzése körül kifejtett buzgó és kitartó ténykedésükkel a nyomozást vezető űrsparancsnokukat hathatósan támogatták.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lahó István és Antal Imre őrsvezető ez. őrmesterek, Kun József cs. és kir. 85. gyalogezredbeli katonaszöke-

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyveeskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyezni el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadólevonásával). 2. Oly takarékbetétek után, melyeket a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem költi, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadólevonásával).

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki értékek részvényekre. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy zálogos biztosíték ellenében, juanyos kamattal, mellett. Utalványok, intézkedések és chequék beszedését vállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

vény és öt társa által, 1912. és 1913. év folyamán elkövetett 29 rendbeli lopás kiderítése, a tettesek elfogása és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadása körül szakavatottsággal kifejtett eredményes működésükért.

Krecz János csendőr, mert Kun József cs. és kir. 85. gyalogezredbeli katonaszökevény és öt társa által, 1912. és 1913. év folyamán elkövetett 29 rendbeli lopás kiderítésénél, a tettesek elfogásánál és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásánál járőrvezetőjét hathatósan támogatta.

Előléptettek:

1914 január hó 1-ével:

őrmesterekké:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Glaviczky Ferencz, Székely János, Köpeczi János, Irsai Gyula és Asztalos László;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Poór Lajos, Gyukics Ferencz, Mészáros Károly, Plotikosich Márton, Tóth Antal II. és Gyurics István;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Rozgonyi György és Zombori Lajos; végül

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Szalai Károly I., Pápai József, Matyasovszky László, Kuchen János, Illés József, Uhlyárik János, Glédura Sándor és Csölle Péter őrvezető cz. őrmesterek;

őrsvezető cz. őrmesterekké:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Hegyesi András, Péter Lőrincz II., Magyarai Áron, Dinnyés Gábor, Lukács Mihály, Menyhárt Ferencz, Csorgeri Kálmán és Pozsonyi János;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Kiss István, Pilbáth György, Blága Péter I., Szöcs Mihály II., Bartha Albert, Jandó István, Eko István, Nyiri Imre, Stróbbli György, Orosz László és Csoszor József;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Tálas Péter és Szelezky János;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Németh Péter, Reiber János, Jénczer Márton, Pál Sámuel, Pécs Ferencz, Lezsák István, Sotonyi János és Fülöp Mihály csendőr cz. őrmesterek; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Riger Lajos csendőr cz. őrmester.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramfon és gépek áruháza. SZEGEDEN, a városi bérpalotában.

a csendőr-testület 16 év óta az egész országból vásárol nálam. 10,000 elismerő-levél, jeles közszolgálasáért:: Elvem: Nem olcsóságokkal versenyezni, hanem kitűnő árut szállítani.::: Egyedül képviseltem! Eredeti Pathé tűnő-külli beszélgép és lemezei ::

HELIOAL, PREMIER, POSTELON, BRITANIA és heví kerékpárokból, kerékpár szerelvények és gumikkal, csendőrségi varrógépekből, órási választékot készséggel küldök. Képes nagy árjegyzék és kottajegyzék díjtalan :: :::

Eredeti gramfon-tűs gép és angyalos lemezek. Pontos címet kérek, mert több hasonló nevű egyén van Szegeden.

ÓRAK, ÉKSZEREK, GRAMOFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Képes árjegyzék ingyen.

Legkitűnőbb lemezek 2-50 K. részletekre 3- K. Míg a készlet tart óriás reklám gramfon, 50 cm-es tálcával, 6 lemezzel, készpénzfizetésre 40.- K. Villamos asztalra 2 K. Elem (Batteria) 9 havi égből (tartalommal) 8.- fill. Legjobb (benzin) tügyújtó 70 fill., 2- K és 2-40 K. Val di Scrum labdák 1-es 3-60, 2-es 4-80, 3-as 5-50, 4-es 6-50, 5-ös 7-50 K. Edőbb 12 rész-ből álló, 1-1 K-val drágább. Liga Scrum, dupla gumival. 14 K. Angol Footbell-czipő 9 K-tól (feljebb, stb. Ezüst Betűs gyűrű tükörszemes 80 fillér. 14 karátos aranyból 4-50 korona. Straps órák 5 koronától feljebb. Számítatlan elismerő levél. Új órákért, gramfonokért 10 evi, javításokért 5 evi jótállás. Tört aranyat, ezüstöt veszek vagy becserelek. Képes Árjegyzék ingyen.

Képes Árjegyzék ingyen.

Tóth József, chronometer és műórák. Szeged, Dugonics-tér 11.

Czimbalom

Számos kitüntetés a jó munkáért. Árjegyzék ingyen.

Legújabb szabad. acélszerkezettel, részletekre is. Csodaszép, tisztán hangzó gramfon (beszélőgép) 25 korona s feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Bercs, Bonol, Caruso-tól legszébb lemezek 2 K 50 f.

Hegedűk világ hírhed mesterek hű utódai.

Fuvolák, tárogatók, citerák, harmonikák stb. Művek. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

lév. szab. hangszergyár, Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-u. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szives tudomásul, hogy üzlethelyiségünket, 1913. évi november hó 1-én VI. ker., Gyár-utca 26. szám alá (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán) helyeztük át.

Új árjegyzékünk megjelent, azt kívánatra minden őrnek megküldjük. 1914-re szóló, közkeveltségnek örvenlő előjegyzési naptárainkat rendelőknek ingyen küldjük meg.

Könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok és felszerelési cikkek legnagyobb raktára.